
Spis treści

Wstęp	9
ROZDZIAŁ I	
Rodzina w świecie późnej nowoczesności	11
ROZDZIAŁ II	
Mediacja rodzinna – ogólne założenia	26
1. Ewolucja polubownego rozwiązywania sporów i jego instytucjonalizacja	26
2. Definicja i zasady mediacji	30
Neutralność i bezstronność mediatora	31
Dobrowolność	33
Poufność	35
3. Obszary zastosowania mediacji w sporach rodzinnych i przeciwwskazania	39
Przeciwwskazania	40
Znaczna nierównowaga sił między stronami	40
Ograniczenia możliwości racjonalnego negocjowania	42
Rozbieżne oczekiwania wobec mediacji	43
Dysfunkcjonalne wzorce interakcji	43
4. Zalety	45
5. Mediacja a inne formy pomocy rodzinie	47
Mediacja a poradnictwo	48
Mediacja a terapia	48
Definicje, cel i zakres pomocy	48
Rola mediatora i terapeuty	50
Mediacja a formy oparte na pełnomocnictwie decyzyjnym	52
Mediacja a pojednanie małżonków	53
Podsumowanie	59

6. Specyfika konfliktów rodzinnych	63
7. Rodzina w rozwodzie	69

ROZDZIAŁ III

Praktyczne aspekty mediacji w sprawach rozwodowych i opiekuńczych 77

Wprowadzenie	77
1. Działania przygotowawcze do mediacji	80
Samodzielne zgłoszenie do mediacji (mediacje umowne; przedsądowe lub pozasądowe)	80
Skierowanie do mediacji	83
Przebieg działań przygotowawczych	84
2. Organizacja mediacji – kwestie ogólne	87
Przewidywana liczba sesji	87
Czas trwania poszczególnych sesji	88
Długość przerw pomiędzy sesjami	89
Opłaty	89
Osoby obecne w trakcie sesji mediacyjnych	91
Miejsce prowadzenia mediacji	94
3. Zadania mediatora w pierwszym bezpośrednim kontakcie ze stronami	96
Nawiązanie kontaktu	96
Przekazanie informacji o procesie mediacji (monolog mediatora)	98
4. Wstępne wystąpienia stron	104
5. Definiowanie kwestii i ustalenie planu mediacji	112
6. Poszukiwanie potrzeb i interesów stron	118
7. Poszukiwanie rozwiązań i negocjacje końcowe	129
8. Praca nad porozumieniem	139
9. Techniki komunikacyjne neutralizowania konfliktu i budowania współpracy	142

ROZDZIAŁ IV

Sytuacje szczególne w mediacji – techniki pracy 154

1. Spotkania na osobności	154
2. Ko-mediacja	159
3. Manipulacje	162
4. Nierównowaga sił w mediacji	166
Możliwe działania mediatora	168
5. Przemoc w rodzinie a praktyka mediacyjna	171

---

6. Dzieci w mediacji	182
Konsekwencje rozwodu wobec dzieci	183
Relacje z rodzicem niebędącym głównym opiekunem	185
Konflikt wewnątrzrodzinny	189
Atrybuty dziecka	192
Atrybuty rodziców	194
Wzorce adaptacji rodzica – głównego opiekuna dziecka i relacja z dzieckiem	194
Stres i niekorzystna sytuacja socjoekonomiczna	195
Strategie dzieci w rozwodzie	196
Plan Wychowawczy – zarys tematów	200
Udział dzieci w mediacji	206
Korzyści	207
Przeciwwskazania	209
Formy włączania perspektywy dzieci w proces mediacji	211
7. Neutralność i bezstronność	213
8. Mediacje rodzinne w praktyce polskiej – instytucjonalizacja procedury	220
Kwalifikacje mediatorów	224
Zakończenie	229
Bibliografia	231